

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Processionale cisterciense - Cod. Günterstal 3

[Günterstal?], [2. Hälfte des 16. Jahrh.]

[Text]

[urn:nbn:de:bsz:31-162440](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-162440)

i.

In purificationē
beate marie dū
dantur candel.

Amen ad reue

lationē gentiū ⁊ gloriam plebis tu

e israel. ps.

Nunc dimittis

seruū tuū domine secūdū verbū tu

um in pace. Lumen

Quia

viderūt oculi mei salutare tuū dū.

Quod parasti ante faciem
omniū populorū. **V**enē. **G**loria
patri & filio & spiritui s̄cto. **S**icut
erat in principio et
nūc & semper & in secula seculorū a
men. **A**d exī. **A**UE
gratia ple na dei genitrix

ad exī.
procel
sions

virgo ex te enim ortus est sol

uisti ci e illumi nāsque

in tene bis sūt letare tu se

mor uiste suscipiens in vl nas

liberatozem animarū no tra

rū donātem chris nobis ⁊ resur

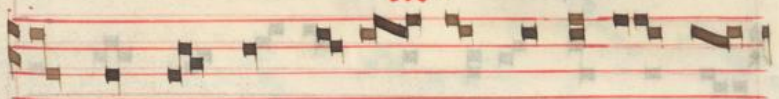
recti o mem

p. ratio

A dor

na thalamū tuum sy on ⁊ sus
cipe regē christū amplectere ma
ri am que est cele stis porta ip
sa enim pon tat regem glori
e nouo lumine subsistit uirgo
adducens in manibus filium an
te luci fe rū que accipies sy me

iii.

on in vlnas su as predica uit

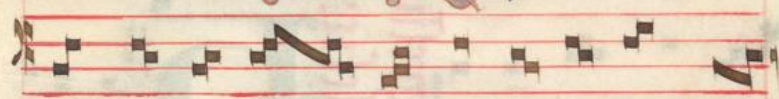
popu lis do minū e ū esse

vite et mortis ⁊ saluatorē

mundi. **R**espon sū acce

pit symeon a spiritu sanc

to non visurum se mortem

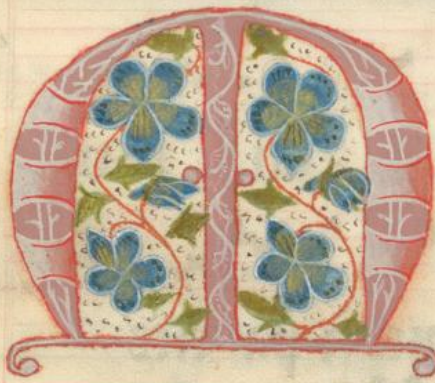
nisi videret xp̄istū domini

et cū inducerent puerum in tem-
plum accepit eum in vlnas
suas ⁊ benedixit de ū et dixit
nunc dimittis do mine seruū
tuum in pace *Angelus* *Ecclies* **H**odie
beata virgo maria puerū ihesū
presentavit in templo et symeon

iiii.

repletus spiritu scō accepit
eum in vlnas suas ⁊ benedixit
Deum et dixit nunc dimittis
Dōmine seruū tuū in pace

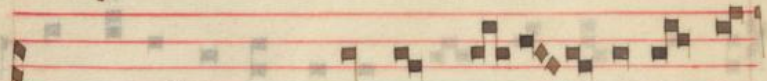
In ānciatiōe
s. iii. p̄ma statio.

Illus est ga
briel an ge lus ad mariam

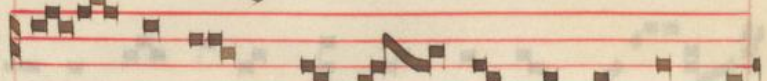
virgi neni despoſa tam

ſeph nūciās ei verbum ⁊ expa

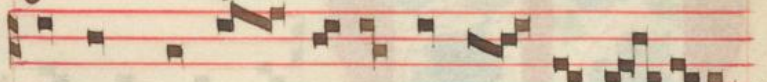
ueſcit virgo de lu mine ne

ti meas mari a inueniſti

graciā apud do mi num.

Ecce concipies ⁊ paries

⁊ vocabitur altissimi

v.
fili us **versus** **A** UE
maria gratia plena do minus
te cum. **Ratio** **G** aude
maria virgo cunctas hereses
sola in teremisti que gabrie lis
archangeli dictis credi disti,
Dū virgo deum & hominem genui

sti & post par tū virgo in uo
la ta permansi sti. **U** **G** **A**
brie lem archangelū credimus diu
nitus te esse affatum v terū tu
um de spiritu sācto credimus in
pregna tū erube scat iudeus in
felix qui dixit xpistum ex ioseph

femine esse natum. Dū virgo.

Spiritus sanctus in te des

cendet maria ne te meas habebis

Dominica in Ra
in utero filium dei. **mis palmarū.**

Ueri hebreo rā

tollentes ramos

olivarum obuiauerūt Domino

claman̄tes ⁊ dicentes osanna in
excelsis. **D** Ueri hebreo rum
bestimēta prosternebāt in via et
clamabāt dicētes osāna filio da
uid benedictus qui venit in nomi
ne Dñi **adventū** **sp̄sionis** **O** Currūt tur
be cum floribus ⁊ palmis redēpto

ri obuiam ⁊ potenti triūphato
 digna dant obsequia filium Dei
 ore gentes predicāt ⁊ in laude xpi
 sti voces tonant per nubila osan
 na. *in statio* **Q**uol le ge
 runt pontifices ⁊ pharisei
 con cili um et di cebant.

Quid faci mus quia hic ho
mo multa signa facit si dimit
tumus e um sic om nes
cre dent in e um et forte ve
nient roma ni et tol
lent nostru lo cum et ge
tem ^{u.} **A** nus

ait tē ex ip sis cayphas nomi
 ne cū esset pontifex anni illius
 prophetauit dicens expe
 dit vobis vt vnus moriatur
 homo pro populo et non tota gēs
 pereat ab
 illo ergo di e cogitauerūt in

terficere e... un dicentes. Quid

*flectit oēs
genuas* **A**UE rex no

ster fili dauid... re dempto?

mundi quē prophete predice

erunt saluatore domini israel esse

uentu rū te e num ad saluta

rem victimā pater misit in mū

Dū quē expecta bant omnes sācti

abon gine mundi et

nunc osanna filio dauid bene

dictus qui be nit in nomine do

mini o sanna in excelsis.

*Duos fra
tres cātet*

G

loria laus ⁊ honoz tibi sit

rex xp̄iste redemptor. Cui pue rite

decus p̄psit osāna p̄ium. **G**loria

I

Srael es tu rex dauidis et

inclita proles nomine qui in domi

ni rex benedictē venis. **C**ui pue ri

Q

Etus in excelsis te laudat

celicus omnis ⁊ mortalis homo et

cuncta creata simul. **G**loria laus.

Debis hebreia tibi cum pal
 nis obuia venit cu pzece voto hym
 nis assumus ecce tibi. **Cui. Gloriat**

**Introi
 tu. tes.**

Ingrediente domino
 in saetam ci uita tem
 hebreo ni pue ri resurrectio
 ne vite pro nu ci an tes. **Cum**

ramis palma rü osāna cla

ma bāt in ex cel sis. *versus*

Qum audi sset populus

quia ihesus venit iherosoli mā

exierūt ob uitam e i. Cum

In die ascentionis
domini. prima
statio. anno. 1577.

Iri galile

fi.

quid admiramini in aspiciētes

in celum alleluia. Quē

admodū vidistis eum ascen

den in celum ita veniet

alleluia alleluia alleluia

Quoniam intuerentur in

celum euntem illum ecce du o

virī astiterūt iuxta illos in vesti

bus al bis qui & di xe runt.

Quē ^{u. stati.} **D**A ter cum

essem cum e ise go ser

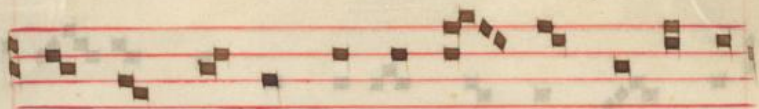
ua bā e os quos de disti

mi chi nunc au tem

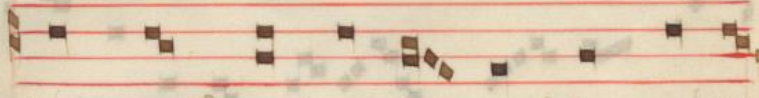
ad te veni o. Non ro go vt tol

las e os de mūdo sed vt ser
 ues e os a malo alle
 lu ya. *versus* **D**ater
 sancte serua eos in nomine tuo
 quos dedisti mi chi. *Introitu* *ecclesies*
O rex glorie domine vir
 tutū qui triumphator hodie sup

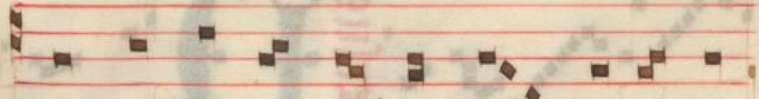

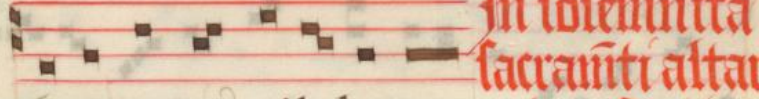
omnes celos ascendi sti ne dere

linguas nos orphanos sed mitte

promissu patris in nos spiritum

*In solemnitate
sacramenti altar:
prima statio:*

veritatis alleluia.

Duxit

vos dominus

in manu for tida ter

ra egipti. Qui eduxit de petra
 ri uos et cibauit uos māna in
 solitu di ne. *versus*

Non mo yses dedit uobis
 panem de ce lo sed pater meus dat
 uobis panem de celo ue
 rum. Qui *u. statio.* **U**er bum

ca ro fac tum est
& habita uit in no
bis et vi di mus glori
am eius gloriam qua
si vnige niti a
patre. Ple num gratie et be
rita tis

versus

iiii.

In principio erat verbū

et verbū erat apud de um et de

us e rat verbū. *Tertius*
statio

Elchise dech rex salem

sacerdos dei al tissimi proferēs

pa nē et vinum prefigura uit

cor poris xpi. Sanctū sacri fi

ci um in macula tam
ho sti am *versus* **I** N
trouit ihesus pro nobis secun

Dū or dinem melchise dech semel
offeren do se ipsū. *In visita*
tiōe beate
marie Sāctū

xurgens autē
maria abiit

in montana cum festinatione in

ciuitatem iuda et introiit in do

miu zacharie et salutauit e

lizabeth.

quia stetit.
S

Urge pro pe

ra amica mea formosa mea Et

veni iam enim tempus transit ymi

ber abuit et re *transiit* cessit. **V.**

Audi filia et vide & incli

na aurem tuam. Et veni. **Secunda**
Statio

preclara stella

maris virgo mater lingu

laris que cognata tam visita

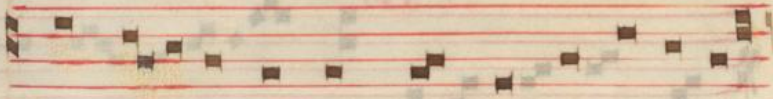
sti iohanne illuminaasti pro

le preclarissima. Te preca

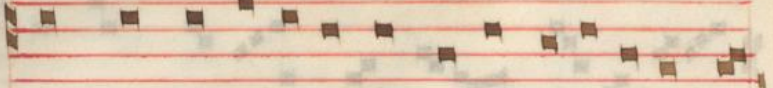
mur in hoc festo sus lo la me
om ni me sto tu ga morte
confer soxtem nobis in celi pa
tria. **Arkus** **A** De te clamant
omnes rei larga datrix sancte
spe i o fons indeficiens. **Introitu** **Ecclesiis**
S ub tuu presidiu confugi

mus dei genitrix nostras deprecatio

nes ne despicias in necessitatib⁹ sed

a periculis cūctis libera nos semper

virgo be nedita

In assumptione:
beate marie vrgins.
prima statio.

O di e ma

ri a virgo

celos ascen dit. Gaude

te quia cū xp̄sto regnat

in eter

nā. **R**egina mundi

hodie de seculo ne quā eri

pitur. **G**audet. **E**lix nā

q̄ es sacra virgo ma ri a

et omni laude digni ssi

Handwritten flourish

Handwritten flourish

ma. Quia ex te ortus est

sol iusti et e

xpistus deus noster. *versus*

Ra pro populo inter

ueni pro clero interce de pro deuo

to femineo sexu fenciant omnes

tu um leuamen quicumqz cele

brat tuam al sumptio nem,

Quia. *Introitu Ecclesie* **A**scendit xpi

stus super celos et preparavit sue

castissime matri immortalitatis

lo cū et hec est illa

preclara festiuitas omnium

sanctorū festiuitatibus incompa

rabilis in qua gloriosa et felix
mirantibus celestis curie ordi
nibus ad ethereum peruenit
thalamum quo pia sui me
morum inemor nequaquam ex istat.

In Natiuitate & in
Conceptione scē marie,
Prima & statio

E a ta pro

fix.

ge nies vnde xpistus
natus est. O quam glori
osa est virgo que ce
li regem
genu it: **Verus** **R** Egali ex
progenie maria exor ta
reful get. O quā glorio:

11. Statius

Divinitas tu a dei
genitrix virgo gaudium
annūcia ut vni uerso
mundo ex te enim or tus est
sol iusti ci e xpistus deus
noster Qui soluens male
dicti o nem de dit be

 nēdicti o nem ꝛ confun

 dens mor tem dona uit no bis

 vi tam sempi ter nam. *versus*

Aue maria gratia plena

 do minus te cum. *In titulo tu ecclesie*

Regali exprogenie maria

 exor ta reful get cuius precib⁹

nos adiuuari mente et spiri

tu deuotissime poscimus. *De facta
trinitate.*

Respon

Onorandus vir

tus et pote

stas et unpe annu rium

fit trinitati in unitate unita

ti in trinitate. In perhem

¶¶¶.

ni seculo

rum tem pore Alle

lu ya ad le lu ya.

¶¶¶.

Rini

ta ti lux perhem nis vni ta

ti sit de cus per petum. In.

¶¶¶.

Quiolata integr

et casta es maria

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

gefördert durch Baden-Württemberg MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KULTUR

177
Que es effecta fulgida celi porta.

O mater alma xpisti charissima.

Suscipe pia laudū preconi. Te nūc

deuota flagitat corda & ora. Nra

ut pura pectora sint & corpora. Tua

per peccata dulciflua. Nobis cōce

das veniam per secula. O be nigr

O maria. O re gina. Que sola in
 uiolata permāsi sti Allelu ya

De omnibus factis

Eati e stis
 facti de i om

nes qui me rui stis confor
 tes fi eri celestū vir
 tu tum ꝛ perfrui eterne

claritatis gloria Ideo q̄
precamur ut memores no
stri intercedere dignemini
pro nobis ad dominū deum
nostrum. *versus*
Gaudete et exulta
te ecce enim merces vestra co

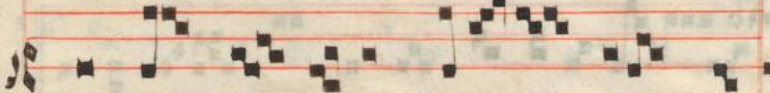
prosa est in caelis. Ideo.

De resurrectione domini Resp.

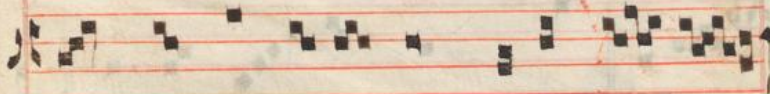
Christus resur-

gens ex mortuis iam non mo-

ritur mors illi ultra

non dominabitur quod e nim

viuit viuit deo alle luia

alleluia. añ. **R**egina caeli

læta re alle luia.

Quia quem meruisti por-

tare alle luia.

Resurrexit sicut dixit alle-

luia. **O**ra pro nobis deum.

Alle

xxiii.

de festo Cor=
poris Christi.

sacrum con=
uiuium in quo christus sumitur
recolitur memoria pas=
sionis eius mens impletur
gratiae et futurae glori=
nobis pignus datur alle

luia .a. Magnificat de i
patris virginisq; matris uni
genitum cho rus cunctorum fi
de lium quibus in pere gri nati
one presenti ad suorum cordi um
consolatio nem sub speci e
panis et vini dedit precio sum

corporis et sanguinis sacra =

De sanctis-
sima Tri-
nitate R

mentum.

bea ta

trinitas te

laudamus te be nedictimus te ado =

ramus au ge in nobis

fidem au ge spem au =

ge chari tatem **O**

bea ta trini tas. **O** **T**ibi

laus tibi gloria tibi gratiarum

actio in secula sempiter na. **O.**

T

De S. Roberto primo
albate et fundatore
Eist. et ordinis ipsi⁹ Re.

er ra

nostra dedit flo rem et flos

xxvi.

fructū dat o do rem fru-

ct⁹ ante domi nū est rober t⁹

fruct⁹ iste **Q**uī expendit uiuens

chri ste in te vitæ ter =

mi nū alleluia alle luia.

Hic pa ter quærens

aspera mutans loca claustralia

radix fuit propaginis cistci

ensis ordinis. Qui

De scto Jo-
hane bapt.
Responsor.

Inter natos muli-

e rum non surrexit ma ior

Iohanne bapti sta Qui viam

domino prepara uit in

here mo. **H**ic erat homo

missus à deo cui nomen Iohannes
 e rat. Qui viam. *De Sanctis
 aptis Petro
 et Paulo R.*

Cornelius cen-
 turio vir re-
 ligio sus ac timens deū
 vidit manifeste angelum de-
 i dicentem sibi **C**orne-

li mitte

cersi Simonē qui cognōiatz petr⁹

hic dicet tibi quid te

oporteat facere. **versus.**

Qum orasset cornelius

nondū in christo renat⁹ apparu

it ei angel⁹ dicens: Corneli

aliud resp.
de oibus
Sanctis.

Beata
veremater et cle-

mentiora quam sic ro honor divi

nae dignati omnis ubi lu

mi nat quam victorioso ru

glorio sus martyrum san

guis ex or nat Quam in-

viola ta confessio nis can
di da in duit vir gini
tas.

Floribus eius nec rosa nec

lilia de sunt. **Qua**
*pro Pace
respons.*

Qua est potentia tu
um re gnū domi
ne tu es super oēs gen tes

rrir.

Da pacem domi ne in di ebus

no stris. *v.* **Q**rea tor dñum

de? terribilis et for tis iust? et

mise ri cors. Da.

*pro conser
uatione loci.*

Audi domine hym

nū et oratio

nem quam seru? tu us orat

coram te hodi e ut sint oculi

tui aperti et aures tu a in

tenite Super do mu istam

di e ac

no te. **R**espice dne de

sanctuario tuo et de excelso cae

lorum ha bita cu lo. Super.

fff.

Contra
Pestem
Respon.

Recordare do-

mi ne testamenti tu-

i et dic angelo percutien ti cesset

iam man⁹ tu a **U**t non de-

soletur ter ra et ne per das

oem a nimā viuam. **versus.**

Quietescat solum domine ira

tua a populo tuo et a ciuitate

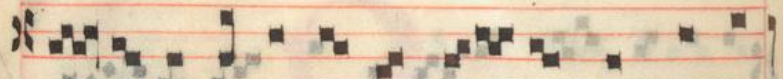
sc̄ta tua. Ut.

pro quibus =
= cunqz neces =
= sitarib9 Resp.

Spice domine

de sede sancta tu =

a et cogita de nobis inclina

deus meus aure tuam et au

di. Aperi oculos tuos et vi de